

MINISTERSTVO SPRÁVEDLNOSTI
ČESKÉ REPUBLIKY

Praha 18. 3. 2019
č. j. MSP-72/2019-OSV-OSV/2
Počet listů: 3

Rozhodnutí

Ministerstvo spravedlnosti ČR jako nadřízený orgán rozhodlo podle § 16a odst. 7 a § 20 odst. 4 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve věci stížnosti společnosti Big Original s.r.o., se sídlem Kostelec u Holešova 73, 468 43 Kostelec u Holešova, IČ 27445682, jednající jednatelem Ing. Petrem Žůrkem, na postup Krajského soudu v Ústí nad Labem při vyřizování žádosti o informace podané dne 14. 1. 2019 takto:

Podle § 16a odst. 7 písm. a) zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, se výše úhrady požadované Krajským soudem v Ústí nad Labem potvrzuje.

O d ů v o d n ě n í :

- 1 Žadatelka požádala dne 14. 1. 2019 Krajský soud v Ústí nad Labem (dále jen „orgán prvního stupně“) jako povinný subjekt ve smyslu § 2 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím (dále jen „InfZ“), o informace spočívající v poskytnutí všech rozhodnutí vydaných ve věci samé, v nichž dotázaný soud jako soud odvolací rozhodoval o právech a povinnostech účastníků ve věci sdělení zastupitele územního samosprávného celku podle § 4a zákona č. 46/2000 Sb., o právech a povinnostech při vydávání periodického tisku a o změně některých dalších zákonů (tiskový zákon), resp. uveřejnění doplňující informace podle § 11a tiskového zákona.
- 2 Orgán prvního stupně zaslal dne 17. 1. 2019 žadatelce přípis, jímž ji vyzval k úhradě částky ve výši 900 Kč, kterou je podmíněno poskytnutí požadovaných informací. K tomu orgán prvního stupně uvedl, že vyřízení žádosti si vyžádá mimořádně rozsáhlé vyhledávání informací. Lustrací bylo nalezeno 8 rozhodnutí, jež čítají celkem 94 stran a obsahují značné množství osobních údajů, které je nutno vzhledem k jejich zákonné ochraně před poskytnutím samotných rozhodnutí znečitelnit. Orgán prvního stupně dále uvedl, že anonymizace jedné strany rozhodnutí vyžaduje 3 minuty práce, což znamená, že vyřízení žadatelčiny žádosti si vyžádá celkem 282 minut. Při výpočtu úhrady vycházel povinný subjekt z instrukce Ministerstva

spravedlnosti ČR ze dne 14. 7. 2011 č. j. 286/2011-OT-OSV, kterou se stanoví sazebník úhrad za poskytování informací podle InfZ (dále jen „Sazebník“).

3 Žadatelka podala dne 21. 1. 2019 stížnost na postup povinného subjektu při vyřizování žádosti o informace.

4 Ve své stížnosti žadatelka vyslovuje nesouhlas s výší úhrady. V první řadě připomíná, že zpoplatnění je možné pouze v případě mimořádně rozsáhlého vyhledávání informací, za což však dle jejího názoru není možné považovat práce prováděné v souvislosti s anonymizací požadovaných rozhodnutí. K tomu odkazuje na § 17 InfZ a na nařízení vlády č. 173/2006 Sb., o zásadách stanovení úhrad a licenčních odměn za poskytování informací podle InfZ. Žadatelka dále poukazuje na skutečnost, že ze sdělení orgánu prvního stupně vyplývá, že úkon anonymizace dosud nebyl proveden a že výše úhrady byla stanovena pouze na základě úvahy s extrapolací. Ani takový postup není podle žadatelčina názoru v souladu s InfZ.

5 Orgán prvního stupně předložil žadatelčinu stížnost na postup při vyřizování žádosti o informace spolu se svým spisovým materiálem sp. zn. Si 22/2019 a svým vyjádřením nadřízenému orgánu.

6 **Nadřízený orgán stížnost na postup Krajského soudu v Ústí nad Labem přezkoumal a dospěl k závěru, že stížnost není důvodná.**

7 Nadřízený orgán vycházel ze spisu Krajského soudu v Ústí nad Labem. K dispozici měl žádost o informace ze dne 14. 1. 2019, přípis povinného subjektu ze dne 17. 1. 2019, žadatelčinu stížnost na postup při vyřizování žádosti o informace ze dne 21. 1. 2019 a vyjádření povinného subjektu ze dne 22. 1. 2019.

8 Nadřízený orgán posoudil věc následovně.

9 Právo na informace patří podle Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“), která je součástí ústavního pořádku České republiky, mezi základní politická práva. Podle čl. 17 odst. 1 až 5 Listiny svoboda projevu a právo na informace jsou zaručeny, každý má právo vyjadřovat své názory slovem, písmem, tiskem, obrazem nebo jiným způsobem. Právo vyhledávat a šířit informace lze omezit zákonem, jde-li o opatření v demokratické společnosti nezbytná pro ochranu práv a svobod druhých, bezpečnost státu, veřejnou bezpečnost, ochranu veřejného zdraví a mravnosti. Státní orgány jsou povinny přiměřeným způsobem poskytovat informace o své činnosti.

10 Výkladové pravidlo pro zákonem stanovená omezení základních práv a svobod zakotvené v čl. 4 odst. 4 Listiny stanoví, že při používání ustanovení o mezích základních práv a svobod musí být šetřeno jejich podstaty a smyslu a taková omezení nesmějí být zneužívána k jiným účelům, než pro které byla stanovena. Ústavní soud v této souvislosti mnohokrát judikoval, že rozsah omezení základních práv a svobod je třeba z těchto důvodů vykládat restriktivně.

11 Taktéž podle Mezinárodního paktu o občanských a politických právech má každý právo na svobodu projevu. Toto právo zahrnuje svobodu vyhledávat, přijímat a rozšiřovat informace a myšlenky všeho druhu. Užívání práv zde uvedených s sebou ovšem nese zvláštní povinnosti a odpovědnost, a proto může podléhat určitým omezením. Tato omezení mohou být stanovena pouze zákonem a musí být nutná k respektování práv nebo pověsti jiných nebo k ochraně národní bezpečnosti nebo veřejného pořádku nebo veřejného zdraví nebo morálky.

- 12 Rovněž Úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod ve svém čl. 10 stanoví, že každý má právo na svobodu projevu. Toto právo zahrnuje svobodu zastávat názory a přijímat a rozšiřovat informace nebo myšlenky bez zasahování státních orgánů a bez ohledu na hranice. Výkon těchto svobod, protože zahrnuje i povinnosti i odpovědnost, nicméně může podléhat takovým formalitám, podmínkám, omezením nebo sankcím, které stanoví zákon a které jsou nezbytné v demokratické společnosti v zájmu národní bezpečnosti, územní celistvosti nebo veřejné bezpečnosti, předcházení nepokojům a zločinnosti, ochrany zdraví nebo morálky, ochrany pověsti nebo práv jiných, zabránění úniku důvěrných informací nebo zachování autority a nestrannosti soudní moci.
- 13 Právním předpisem, kterým je v České republice realizováno právo na svobodný přístup k informacím, je InfZ. Povinnost poskytovat informace vychází z ustanovení § 2 odst. 1 InfZ, které stanoví, že vyjmenované povinné subjekty mají podle InfZ povinnost poskytovat informace vztahující se k jejich působnosti. Povinné subjekty tedy poskytují informace, které mají reálně k dispozici, respektive rovněž informace, které sice nemají, ale na základě povinnosti stanovené právním předpisem mít mají. Na vytváření nových informací se povinnost poskytovat informace v souladu s ustanovením § 2 odst. 4 InfZ nevztahuje. Postup při vyřizování písemných žádostí o poskytnutí informace je pak upraven v ustanoveních § 14 a 15 InfZ. Primární povinností povinného subjektu je s ohledem na § 14 odst. 5 písm. d) InfZ poskytnutí informace v souladu s žádostí. K odmítnutí žádosti dotázaný povinný subjekt přistoupí tehdy, jestliže úspěšnému naplnění povinnosti poskytovat informace brání některé z omezení práva na informace, která jsou přesně vymezena v ustanoveních § 7 až 12 InfZ.
- 14 Poté, co nadřízený orgán prostudoval předložený spisový materiál, dospěl k následujícím závěrům. Žadatelka se na orgán prvního stupně obrátila s žádostí o informace spočívající v poskytnutí všech rozhodnutí vydaných v souvislosti s ustanovením § 4a tiskového zákona. Orgán prvního stupně žadatelku následně vyzval k úhradě nákladů ve výši 900 Kč s tím, že na základě lustrace bylo dohledáno 8 rozhodnutí v celkové délce 94 stran. Žadatelka se však s takto stanovenou výší úhrady neztotožnila a postup orgánu prvního stupně napadla stížností, z níž je patrné, že důvody pro její podání opírá o ustanovení § 16a odst. 1 písm. d) InfZ.
- 15 Žadatelka ve své stížnosti v první řadě odkazuje na ustanovení § 17 InfZ a na nařízení vlády č. 173/2006 Sb., o zásadách stanovení úhrad a licenčních odměn za poskytování informací podle InfZ, z nichž podle jejího názoru nevyplývá, že by povinné subjekty mohly požadovat úhradu rovněž v souvislosti s prováděním anonymizace. S tímto názorem se však nadřízený orgán neztotožňuje. Podle § 17 odst. 1 InfZ jsou povinné subjekty v souvislosti s poskytováním informací oprávněny žádat úhradu ve výši, která nesmí přesáhnout náklady spojené s pořízením kopií, opatřením technických nosičů dat a s odesláním informací žadateli. Povinný subjekt může vyžadovat též úhradu za mimořádně rozsáhlé vyhledání informací.
- 16 Nadřízený orgán v této souvislosti připomíná svůj již dlouhodobě zastávaný názor, že pojem mimořádně rozsáhlé vyhledávání informací není v InfZ vymezen, a proto hodnocení, zda se o mimořádně rozsáhlé vyhledávání skutečně jedná, vždy závisí na okolnostech konkrétního případu. O mimořádně rozsáhlé vyhledávání se bude jednat tehdy, jestliže vyřizování žádosti bude pro daný povinný subjekt představovat v jeho konkrétních podmínkách časově náročnou činnost, která se objektivně vymyká běžnému poskytování informací tímto povinným subjektem. Takovou situaci pak může být ta, kdy zaměstnanci pověřeni vyřizováním žádosti budou nuceni na

delší dobu přerušit či odložit plnění svých ostatních úkolů a cíleně se po tuto dobu věnovat vyhledávání informací a vyřizování žádosti (srov. FUREK, Adam; ROTHANZL, Lukáš; JIROVEC, Tomáš: *Zákon o svobodném přístupu k informacím: komentář*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2016. ISBN 978-80-7400-273-1, s. 1020).

- 17 Nadřízený orgán dále odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 7. 2014 č. j. 5 As 76/2014-23 zabývající se úhradou nákladů spojených s anonymizací poskytovaných informací, z něhož vyplývá, že *„přítomnost takových údajů nelze v žádném ze soudních rozhodnutí předem vyloučit, je tedy v každém případě třeba tato rozhodnutí důkladně projít (pročíst) a identifikovat ty případné údaje, které poskytnuty být nemohou a které tedy mají být v poskytnutých kopiích anonymizovány, resp. znečitelněny“*. Nejvyšší správní soud dále uvedl, že *„tuto činnost, která může být v případech delších soudních rozhodnutí čítajících desítky stran značně časově náročná, tedy musí pracovníci povinného subjektu vykonat v každém případě, i tehdy, pokud nakonec po této kontrole požadovaných soudních rozhodnutí vyjde najevo, že žádné takové údaje, které by měly být znečitelněny, neobsahují“*.
- 18 S ohledem na citovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu lze uzavřít, že získání soudních rozhodnutí je v zásadě nerozlučně spjata s jejich anonymizací, k níž proto budou povinné subjekty přistupovat pravidelně, aniž by se jednalo o nestandardní postup. Podle nadřízeného orgánu je totiž třeba si uvědomit, že dotázaný soud musí tuto činnost vykonat v zásadě vždy, kdy jsou předmětem žádosti jakákoliv jím či jiným soudem vydaná rozhodnutí. Právě v důsledku této činnosti pak může být poskytnutí požadovaných rozhodnutí podmíněno mimořádně rozsáhlým vyhledáváním informací.
- 19 Z předloženého spisového materiálu vyplývá, že orgán prvního stupně vycházel při stanovení výše úhrady z toho, že žadatelčině žádosti o informace odpovídá 8 rozhodnutí, jež čítají celkem 94 stran. K tomu orgán prvního stupně uvedl, že anonymizace jedné strany textu vyžaduje tři minuty práce pověřené zaměstnankyně soudu, neboť nalezená rozhodnutí obsahují velké množství osobních údajů, které je třeba před jejich zveřejněním znečitelnit. S takto stanovenou délkou práce nutné k vyřízení žádosti se nadřízený orgán ztotožňuje.
- 20 Nadřízený orgán si je vědom toho, že povinný subjekt je oprávněn požadovat pouze takové náklady, které mu skutečně vznikly. Nicméně na druhou stranu lze v případech rozsáhlých žádostí o informace, v nichž žadatelé požadují poskytnutí rozhodnutí čítající desítky stran, tak jako je tomu v nyní posuzovaném případě, připustit stanovení výše úhrady extrapolací na základě průměrné délky práce a celkového počtu stran. Zjistil-li dotázaný povinný subjekt, že je schopen anonymizovat jednu stranu rozhodnutí vydaného v žadatelkou specifikovaných řízeních v průměru za tři minuty, jedná se o údaj založený na skutečně odvedené práci a z pohledu nadřízeného orgánu za údaj věrohodný. V případě rozsáhlých textů totiž nelze po povinném subjektu spravedlivě požadovat, aby se po dobu několika hodin zabýval přípravou požadovaných informací s tím rizikem, že žadatel vyžádanou úhradu nakonec nezaplatí. Tento názor ostatně potvrdil například Krajský soud v Praze ve svém rozsudku ze dne 13. 10. 2016 č. j. 45 A 32/2015-45.
- 21 Nadřízený orgán se proto ztotožňuje se způsobem, jakým orgán prvního stupně dospěl k výši úhrady. Na základě vlastních poznatků získaných ze své úřední činnosti má totiž za to, že rozhodnutí vydané v civilním řízení bude zpravidla obsahovat nemálo osobních údajů, jejichž poskytnutí by bylo v rozporu s InfZ a jinými právními předpisy upravujícími ochranu těchto údajů. V této souvislosti pak nadřízený orgán připomíná, že orgán prvního stupně musí pečlivě

prostudovat 94 stran textu. Lze tak předpokládat, že výkonnost a především pozornost byt' sebelepšího zaměstnance při tak rozsáhlé práci bude klesat a skutečný čas, který bude muset na tuto činnost vynaložit, může být reálně ještě delší.

- 22 Pouze pro úplnost pak nadřízený orgán poukazuje na to, co orgán prvního stupně uvedl ve svém vyjádření ze dne 22. 1. 2019, a sice že skutečná délka práce nutné k vyřízení žadatelčiny žádosti je ještě vyšší, neboť samotné vyhledávání odpovídajících rozhodnutí trvalo dalších 94 minut. Orgán prvního stupně totiž musel ručně projít 47 rozhodnutí, která byla vyhledána v informačním systému soudu po zadání kritérií podle žadatelčiny žádosti, a z nich pak vybrat ta, která skutečně odpovídají kritériím žádosti. Práce s jedním spisem si pak podle vyjádření orgánu prvního stupně vyžádala dvě minuty práce. Tato činnost však nebyla dotázaným povinným subjektem do stanovené výše úhrady zahrnuta. Podle názoru nadřízeného orgánu je tak zřejmé, že orgán prvního stupně vyčíslil konečnou výši úhrady ve prospěch žadatelky.
- 23 Orgán prvního stupně tak při vyřizování žadatelčiny žádosti postupoval v souladu s InfZ. Nadřízený orgán se proto ztotožňuje s jeho závěrem, podle něhož bylo k řádnému vyřízení žádosti třeba přistoupit k mimořádně rozsáhlému vyhledávání informací. Ztotožňuje se rovněž se způsobem, jakým orgán prvního stupně určil výši úhrady, jež byla stanovena jako násobek délky skutečně potřebné práce a stanovené sazby za hodinu mimořádně rozsáhlého vyhledávání informací.
- 24 Z uvedeného vyplývá závěr nadřízeného orgánu, že **žadatelčina stížnost není důvodná.**

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí není odvolání přípustné.

Mgr. Jaroslav Rozsypal v. r.
vedoucí oddělení styku s veřejností
sekce státního tajemníka
Ministerstva spravedlnosti ČR
(agenda svobodného přístupu
k informacím)

Za správnost: Mgr. Alena Janušová

Big Original s. r. o.
Kostelec u Holešova 73
768 43 Kostelec u Holešova
ID: x4kmzv

Krajský soud v Ústí nad Labem
Národního odboje 1274
400 92 Ústí nad Labem